I.B Uhlo-vodík

Jakou rychlostí by se musel pohybovat atom vodíku, aby měl z pohledu nehybného pozorovatele stejnou hmotnost jako atom uhlíku v klidu? Výsledek vyjádřete v násobcích c (rychlosti světla).

Jelikož se atom vodíku bude pohybovat rychlostí blízkou rychlosti světla musíme přestat uvažovat o jeho hmotnosti jako o konstantě. Vztah mezi relativistickou hmotností m a klidovou hmotností m_0 je dán následujícím vzorcem.

$$m=m_0\gamma$$
,

kde
$$\gamma = \left(1 - \frac{v^2}{c^2}\right)^{-\frac{1}{2}}$$
 je Lorentzův faktor.

Klidovou hmotnost atomu vodíku označíme $m_{\rm H}$ a jeho relativistickou hmotnost, která bude rovna hmotnosti atomu uhlíku, označíme $m_{\rm C}$.

$$m_{\rm C} = \frac{m_{\rm H}}{\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}}}$$

Několika úpravami vyjádříme rychlost v.

$$\sqrt{1 - \frac{v^2}{c^2}} = \frac{m_{\rm H}}{m_{\rm C}}$$

$$\frac{v^2}{c^2} = 1 - \left(\frac{m_{\rm H}}{m_{\rm C}}\right)^2$$

$$v^2 = \left(1 - \left(\frac{m_{\rm H}}{m_{\rm C}}\right)^2\right)c^2$$

$$v = c\sqrt{1 - \left(\frac{m_{\rm H}}{m_{\rm C}}\right)^2}$$

Za $m_{\rm H}$ a $m_{\rm C}$ dosadíme relativní atomové hmotnosti.

$$m_{\rm H} = A_{\rm r}({\rm H}) = 1,008$$

$$m_{\rm C} = A_{\rm r}({\rm C}) = 12,011$$

$$v = c\sqrt{1 - \left(\frac{1,008}{12,011}\right)^2} \approx 0,996 \ c$$

Aby atom vodíku měl stejnou hmotnost jako atom uhlíku v klidu musel by se pohybovat rychlostí cca $0,996\ c.$